

НАЦІОНАЛЬНЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАКОНОДАВСТВО ТА ШЛЯХИ ЙОГО РЕФОРМУВАННЯ

Здобувач кафедри економічної безпеки **Стрельцова Н.М.**
Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент
Матвійчук В.В.

Сьогодні в національному публічному (державному) праві України вже є значний масив нормативно-правових актів, що прямо чи опосередковано регулюють інформаційні відносини в суспільстві (близько 260 законів України, 290 постанов Верховної Ради (нормативного змісту), 370 указів та 87 розпоряджень Президента України, 1160 постанов та 210 розпоряджень Кабінету Міністрів України, понад 1000 нормативних актів міністерств та відомств тощо.

Проте, як зазначають Р.Н. Ніжник та Г.І. Леліков, чинне інформаційне законодавство України не відповідає сучасному рівню розвитку інформаційних відносин та не в змозі адекватно вирішувати проблеми, що виникають. Більшість чинних законів, спрямованих на регулювання інформаційних відносин, були прийняті до набуття чинності Конституції, навіть зі значними змінами і доповненнями непридатні для задоволенні потреб сьогодення. Здебільшого вони або наводять терміни (причому не чітко визначені, про що вже зазначалося в підрозділі 1.1), або декларують певні положення без вказівок на шляхи їх реалізації, або мають місце “посилання на посилання”, або посилання на такі норми окремих законів, які до сфери інформаційних відносин неможливо застосувати без урахування специфіки предмета правового регулювання.

Інформаційне суспільство, до якого неухильно йде Україна, потребує адекватного інформаційного законодавства: реформування публічно-правового порядку та регулювання суспільних інформаційних відносин на державному рівні, юридичного визначення найбільш важливих правових норм поведінки їх учасників, створення правового механізму захисту законних прав та виконання обов'язків. Основним завданням реформи інформаційного законодавства повинно бути не механічне зведення до купи чинних нормативно-правових актів, а гармонізація норм через узгоджені методи провідних галузей

конституційного, адміністративного, цивільного, трудового та кримінального права. З метою проведення зазначеної реформи в Україні розроблена Концепція реформування законодавства України у сфері суспільних інформаційних відносин. Стосовно інформаційних ресурсів цією Концепцією закріплено, що забезпечення правового режиму формування і використання національних інформаційних ресурсів, збору, обробки, систематизації, накопичення, зберігання, пошуку, поширення та надання споживачам інформації, знань державою повинно визначатися на рівні державної доктрини. Проте Концепцією не визначено обов'язковий склад компонентів правового режиму інформаційних ресурсів.

Стосовно інших видів інформації, доступ до яких обмежений (наприклад, службова інформація, що стосується діяльності державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, інстанцій, організацій), то її слід віднести до категорії конфіденційної за умови відсутності ознак, які дозволяють кваліфікувати її як державну таємницю. Питання законодавчого регулювання обмежень доступу до інформації мають важливе практичне значення. З урахуванням цього, Л.В. Кузенко вважає доцільним чітко закріпити на законодавчому рівні поняття і види інших таємниць, які охороняються законом, шляхом прийняття Закону України «Про державні та інші таємниці, що охороняються законом. Текст цього закону поряд із досить чітко сформульованими і практично апробованими законодавчими положеннями, які стосуються державної таємниці, повинен містити чітке визначення інших таємниць, які охороняються законом, а також перелік відомостей, що стосуються останніх. Відповідні розділи закону зобов'язані регулювати порядок доступу до інформації, що відноситься до категорії тієї або іншої таємниці, яка охороняється законом, питання охорони цих таємниць, контролю за дотриманням законодавства про них і відповідальність за порушення зазначеного законодавства.

Як вважає Л.В. Кузенко і ми поділяємо її думку, поняття інформації для службового користування може бути віднесене лише до діяльності державних структур. Що ж стосується діяльності громадських організацій, господарчих товариств

тощо, то варто говорити про конфіденційну інформацію ділового, виробничого, банківського й іншого характеру.

Нагадаємо, що ст.30 Закону “Про інформацію” визначає, що конфіденційна інформація – це інформація, яка знаходиться у володінні, користуванні або розпорядженні окремих фізичних або юридичних осіб і поширюється за їх бажанням, відповідно до передбачених ними умов. Вважаємо, що з урахуванням певних особливостей, наведених вище, інформація для службового користування не повною мірою відповідає наведеному визначенню. З огляду на це уявляється правильним доповнити подане законодавцем визначення конфіденційної інформації, поняттям інформації для службового користування, яка, на думку Л.В. Кузенко, становить собою несекретні відомості, що стосуються діяльності державних органів, підприємств, установ, організацій, обмеження в яких обумовлюються службовою необхідністю і встановлюються державою.

Отже, із зазначеного випливає, що в українському законодавстві ще залишається багато проблем щодо інформаційних ресурсів, які торкаються різних галузей права (адміністративного, інформаційного, цивільного тощо). Як варіант вирішення проблеми слід в одному законі (наприклад, Законі України “Про інформацію”) визначити та законодавчо закріпити такий інститут, як правовий режим інформаційних ресурсів, що стане дієвим кроком на шляху правового регулювання формування та використання інформаційних ресурсів у державі.

ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИЙ ЗАКОН ПРО СТАТУС СУДДІВ В УКРАЇНІ

Слухач магістратури НАВС **Тарасюк А.Г.**

В тезах розглядається спосіб законодавчого реформування судової системи України, її удосконалення, демократизації та приведення судоустрою, судочинства та статусу суддів до міжнародних стандартів.